

Ekosofias Nyhetsbrev

OKTOBER 2014 - TJUGOANDRA ÅRGÅNGEN

NY RAPPORT: SVERIGE TIONDE STÖRSTA MILJÖBOVEN

"Vi shoppar på medan andra har minskat konsumtionen". Sverige använder allt mer av jordens resurser, eller lämnar allt större ekologiska fotavtryck. Det visar årets rapport från Världsnaturfonden.

I rapporten som mäter hur vi konsumerar och exploaterar exempelvis skog, färskvatten, fossila bränslen och odlingsmark, har Sverige på ett år klättrat från trettonde till tionde plats på listan över de värsta miljöbovorna.

– Vi har en väldigt hög materiell konsumtion och medan andra länder nu på grund av lågkonjunkturen har minskat konsumtionen lite, så har vi shoppat på, säger Carina Borgström-Hansson, som är expert på ekologiska fotavtryck på Världsnaturfonden, WWF.

I topp ligger ojljeländer med stor lyxkonsumtion, som Kuwait, Qatar och Förenade Arabemiraten, men också Belgien, Danmark, USA och lilla Trinidad Tobago. Skogsbruket och fisket bidrar till att Sverige toppar listan, men vi släpper ut alldeles för mycket växthusgaser och konsumerar för mycket från andra länder med höga utsläpp, säger Carina Borgström-Hansson.

– Vi brukar tala om bilen, biffen, bostaden och banken. Vi äter ganska mycket kött och vi har stora bilar och vi importerar ganska mycket produkter från bland annat Kina där man använder ganska mycket kolkraft som energikälla när man producerar produkterna. Det ekologiska fotavtrycket beräknar miljöpåverkan från vår konsumtion oavsett var i världen den här miljöpåverkan sker.

ÅTERKOMMANDE EXTREMA ÖVERSVÄMNINGAR VÄNTAR DANMARK

Stora risker för återkommande och omfattande översvämningar med skador som pressar hela den europeiska försäkringsmarknaden till det yttersta. I en rapport från danska miljödepartementet beskrivs konsekvenserna för Danmark med ett förändrat klimat. Och det är ett dramatiskt framtidsscenario som målas upp.

Rapporten visar bland annat att Danmark är ett av fem länder i EU, som kommer att få de högsta skadekostnaderna kopplade till havsnivåhöjningen i förhållande till bruttonationalprodukten.

IPCC SUMMERAR KUNSKAPEN OM KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

För närvarande pågår det avslutande mötet i FN:s klimatpanel IPCC:s vetenskapliga utvärdering av kunskapen om klimatförändringarna. På mötet i Köpenhamn ska en syntesrapport om IPCC:s viktigaste slutsatser, som grundar sig i rapporter publicerade 2011-2014, förhandlas fram. Det handlar om anpassningsåtgärder, utsläppsminskningar samt en översikt över möjliga risker och lösningar. (Se www.ekosofia.se för resultatet.)

STINA BILLINGER VILL LYFTA HÅLLBARHETSARBETET I REGERINGENS POLITIK

Stina Billinger lämnar nu tjänsten som hållbarhetschef på Storebrand för att bli planeringschef på näringsdepartementet. Hon ska i första hand jobba med politikutveckling på lång sikt och tror själv att hennes erfarenheter inom hållbarhetsområdet är det som departementet efterfrågar.

– Näringslivets tillväxt och möjlighet att skapa bestående arbetstillfällen är frågor som har väldigt stark koppling till hållbarhet. Där kommer mina erfarenheter väl till pass, säger Stina Billinger till MiljöRapporten Direkt.

GÖRAN ENANDER: DEN NYA MILJÖPOLITIKEN KOMMER ATT HÖRAS MER

Den välkända miljöprofilen Göran Enander har utsetts till statssekreterare åt klimat- och miljöminister Åsa Romson. Göran Enander säger till MiljöRapporten Direkt att han ser fram emot sitt nya uppdrag – att ge Åsa Romson så bra underlag som möjligt och att som högsta tjänsteman leda arbetet på miljödepartementet. Göran Enander har sett regeringar och miljöministrar komma och gå, bland annat under sin tid som ordförande för Naturskyddsföreningen, generaldirektör på Skogsstyrelsen och som planeringschef på miljödepartementet.

MiljöRapporten Direkt: Hur kommer den nya regeringens miljöpolitik skilja sig från den föregående regeringens?

– Det första vi kommer att märka av är förmodligen att vi kommer att höra mer av miljöpolitiken i de centrala politiska dokumenten, vilket blev tydligt redan under regeringsförklaringen.

ÖREBRO FÖRST MED ATT SLUTA INVESTERA I FOSSILA BRÄNSLEN

Örebro blir första svenska kommun att helt avveckla sina investeringar i fossila bränslen. Detta för att stadens investeringar ska ske i linje med stadens miljömål. Örebro är därmed 30:e kommun i världen att ta det här steget, efter städer som San Francisco, Seattle och den holländska staden Bostel. Det är det senaste tillkännagivandet i en växande rad av institutioner som väljer att sälja av sina investeringar i olje-, kol- och gasföretag. Bara sedan i juni har Örebro minskat de fossila investeringarna från 18 ner till 6 miljoner kronor. "Vårt mål är att bli en fossilfri kommun 2050. Därför är det naturligt att börja tillämpa denna politik för våra investeringar", säger kommunens finanschef Mats Rodenfelt.

ANDRA AP-FONDEN FLYTTAR 840 MILJONER FRÅN FOSSILA BRÄNSLEN

Andra AP-fonden kommer att flytta sina investeringar från 20 bolag; 12 kolbolag och 8 olje- och gasbolag, till ett värde av 840 miljoner kronor.

Vår utgångspunkt för analysen har varit att bedöma de finansiella risker som är förknippade med energisektorn. Genom att inte investera i ett antal bolag minskar vår risk gentemot fossil energi. Beslutet bidrar till att skydda fondens långsiktiga avkastning, säger Eva Halvarsson, VD för Andra AP-fonden.

Anledningen till att beslutet tagits är för att kolet har finansiella klimatrisker, och dessutom utsätts för konkurrens från förnybara energikällor. Olje- och gasbolagen har enligt fonden en stor finansiell exponering mot högkostnadsprojekt, som till exempel utvinning av oljesand, vilket de också ser som en stor finansiell klimatrisk då projekten kan strandas eller snabbt bli olönsamma.

Supermiljöbloggen

NORDISKA FÖRETAG SER AFFÄRSMÖJLIGHETER MED TUFFARE KLIMATLAGSTIFTNING

En ny undersökning med svar från Nordens 154 största börsnoterade företag visar att näringslivet ser fler möjligheter än risker med striktare klimatregleringar på flera områden.

Undersökningen, Successful integration of climate change aspects in Nordic businesses, är gjord av konsultbyrå 2050 och bygger på statistik från CDP (Carbon Disclosure Project). Den omfattar företag som motsvarar hela 85 procent av de nordiska börsernas marknadsvärde.

Enligt 2050 är svaren från börsbolagen både oväntade och progressiva. Företagen ser fler affärsmöjligheter än risker från regleringar på klimatområdet. Intressant är att man lyfter fram utebliven lagstiftning som en stor affärsrisk.

Företagen ser affärsmöjligheter om man sätter mål för förnybar energi, energieffektivisering och produktmärkningar. De tillfrågade företagen ser också fler möjligheter än risker när det gäller införande av så kallad obligatorisk klimatredovisning, en redovisning av företagets utsläpp som liknar den lagstiftning som Storbritannien införde för några år sedan.

ÅR 2050: SOLENERGI DOMINERAR

En ny rapport från IEA visar på att solenergi kan vara den dominerande energikällan år 2050, om utvecklingen håller i sig.

Enligt en ny rapport från International Energy Agency, IEA, kan solenergi vara den främsta energikällan år 2050. Detta främst på grund av de fortsatt sjunkande produktionskostnaderna, skriver Finwire.

Enligt rapporten kan solceller stå för upp till 16 procent av världens elförbrukning år 2050, och solenergi från solkraftverk kan stå för ytterligare 11 procent.

"Den snabba kostnadsreduceringen på solcellsmoduler och system de senaste åren har öppnat nya perspektiv för att använda solenergi som en viktig källa för el under de närmaste åren och årtiondena", kommenterar IEA:s chef Maria van der Hoeven.

Veckans Affärer Hållbarhet

WALMART SATSAR MEST PÅ SOLENERGI

I en ny rapport från branschorganisationen Solar Energy Industries Association framgår vilka företag i USA som har installerat mest solenergi. För tredje året i rad är det Walmart, världens största detaljhandelskedja, som hamnar i topp. Walmart har sammanlagt 105 MW i installerad solcellskapacitet fördelat på 254 platser. Det kan jämföras med hela Sverige som hade drygt 43 MW installerad solcellskapacitet i slutet av 2013.

Supermiljöbloggen

VAR FEMTE BOSTADSBOLAG HAR INSTALLERAT SOLCELLER

En femtedel av de allmännyttiga bostadsföretagen har installerat solceller på sina byggnader. Även produktionen av solvärme och vindkraft ökar, liksom andelen bostadsföretag som köper grön el. Fler genomför också miljöcertifieringar av byggnader, främst med systemet Miljöbyggnad. Det visar SABOs årliga miljöenkät i vilken 188 SABO-företag medverkat.

NYA PRODUKTIONSREKORD FÖR VINDKRAFTEN

Nyligen sattes två nya produktionsrekord för vindkraften. Nyligen producerades 4 GWh (miljoner kilowattimmar) vindkraftsel mellan klockan 12 och 13 och under hela dygnet producerades 88 GWh, enligt uppgifter från

elstatistik.se.

– Blåsigas förhållanden under lördagen gjorde att vindkraften under en timme producerade lika mycket el som fyra kärnkraftsreaktorer normalt gör, säger Annika Helker Lundström, vd på Svensk Vindenergi.

USELT RESULTAT FÖR KÄRNKRAFTVERK

Oskarhamns kärnkraftverk går mycket dåligt. För åren 2012 och 2013 hamnade förlusterna sammanlagt på runt 2,5 miljarder kronor för kärnkraftverket, som ägs av Eon och Fortum. Och även i år och nästa år väntas förluster, rapporterar SVT.

Orsaken är att produktionskostnaderna är avsevärt högre än marknadspriset.

-I rådande marknadsläge med låga elpriser och hög beskattning är det klart att det för närvarande är bekymmersamt, säger Ingemar Engkvist, vd för Eon kärnkraft, till SVT.

KEMIKALIEINSPEKTIONEN HAR UNDERSÖKT FARLIGA ÄMNINGAR I TEXTILIER

Kemikalieinspektionen publicerar nu en rapport om risker med kemikalier i textilier. Myndigheten har identifierat vilka farliga kemiska ämnen som kan finnas i kläder och textilier i vår inomhusmiljö. I studien såg man bland annat att många färgämnen kan vara allergiframkallande, trots att de flesta av dessa ämnen inte ingår när man testar orsakerna till allergi. Drygt 10 procent av de ämnen som undersöktes bedöms vara skadliga för människan, medan 5 procent av ämnena bedöms kunna ha mycket skadlig påverkan på miljön.

Kemikalieinspektionen

KRAV PÅ P-PLATSER HINDER FÖR SMÅLÄGENHETER

Kommunernas regler för hur många p-platser varje lägenhet måste ha är ett stort hinder för att bygga små bostäder. Nu måste kommunerna tänka om och sänka eller stryka parkeringstalen, konstaterar en rapport från Transportutredningsbyrån, som undersökt p-normerna i de 26 kommuner som ingår i Stockholms län. Ett positivt undantag är Stockholm, som för ungefär ett år sedan införde flexibla och "gröna" parkeringstal. Det betyder bland annat att det ställs låga krav på bilparkeringar och lite högre krav på cykelparkeringar i kollektivtrafiknära lägen, särskilt om huset i huvudsak har små bostäder.

LEGO LÄMNAR SAMARBETE MED SHELL EFTER VIRAL KAMPANJ

Greenpeace har än en gång skapat global uppmärksamhet genom att rikta kritik mot ett av världens starkaste varumärken. Den här gången är det den danska leksakskoncernen Lego som nu följer miljöorganisationens uppmaning att säga upp alla kontrakt med oljebolaget Shell, vars varumärke sedan årtionden finns på legobyggsatser av raffinaderier, tankbilar och drivmedelsstationer.

Bakgrunden är en viral kampanj där Greenpeace redan i somras lanserade ett Youtube-klipp med ett arktiskt landskap, framställt av 125 000 legoklossar, som sakta dränks i svart olja. Detta för att väcka opinion mot Shells planer på olje- och gasutvinning i arktiska områden.

Klipppet har över 6 miljoner visningar och till slut gav Lego upp. I dag på morgonen meddelar Legos vd Jørgen Vig Knudstorp att kontraktet med Shell inte kommer att förnyas när det löper ut, utan att precisera exakt tidpunkt för detta.

Vid sidan av spridningen av filmen har Greenpeace sedan i somras samlat in underskrifter mot Legos samarbete med Shell på sin webbplats och nyligen passerades en miljon namn.

Dagens Industri

TELGE ENERGI FÄLLS AV MARKNADSDOMSTOLEN - PÅSTOD ATT KONKURRENTERNA SÅLDE SMUTSIG EL

Telge Energi fälls av Marknadsdomstolen efter att i en reklamfilm och en annons påstått att deras konkurrenter hade smutsig el från kolkraft i sin elmix, medan Telge själva börjat använda solkraft i alla sina avtal. Det fick Bixia, som ägs av flera regionala elbolag, att reagera och stämna Telge Energi. Nu har Telge Energi fällits av Marknadsdomstolen för vilseledande marknadsföring. I en kommentar ber Telge Energi om ursäkt och skriver att de insåg i efterhand att de använt felaktiga uppgifter. "Tyvärr så var den källan vi hänvisade till gammal och därmed inte korrekt", skriver Telge Energi i en kommentar.

TETRA PAK LANSERAR FÖRPACKNING AV ENBART FÖRNYBARA MATERIAL

Tetra Pak lanserade nyligen branschens första dryckeskartong som tillverkats helt och hållet av växtbaserade, förnybara förpackningsmaterial. Den nya förpackningen blir den första i sitt slag på marknaden, meddelar företaget. Förpackningen har ett plastskikt av biobaserat lågdensitetspolyeten (LDPE), skruvkork av biobaserat högdensitetspolyeten (HDPE) samt FSC-märkt kartong. Allt polyeten i kartongen framställs från sockerrör.

KONSUMENTTRYCK ÖKAR FÖRSÄLJNING AV FAIRTRADE-PRODUKTER

Banor lyfts ofta fram som en profilprodukt när det gäller etisk märkning av dagligvaror och nu har ett genombrott skett. Försäljningen av Fairtrade-märkta banor ökade under 2013 med 58 procent. Ökningen av försäljningen har sedan fortsatt och under det första halvåret 2014 såldes mer än dubbelt så många Fairtrade-märkta banor jämfört med 2013. Det framgår i rapporten Schyssta banor som tagits fram av Fairtrade Sverige.

Grundläggande miljöutbildning - den 27 november 2014

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande. Seminariet ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

IPCC:s femte klimatrapport - risker och möjligheter för företag?

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av IPCC:s senaste klimatrapporter. Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För att prenumerera klicka på länken i huvudet.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus; romanus@ekosofia.se, eller 031 - 708 66 51.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg; magnus.ruberg@ekosofia.se eller 031 - 708 66 52.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång. Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod. Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg

För ytterligare information – www.ekosofia.se